

Què llegeixen els Mossos d'Esquadra?

Bernat Puigtobella Editor de Núvol. @puigtobella

L'any 2013 la Fundació Palau de Caldes d'Estrac acollia l'exposició 'Jo em rebel·lo, nosaltres existim', una mostra de les noves formes de rebel·lió social que proposa vies alternatives de col·laboració ciutadana. Com ja ens va explicar [Griselda Oliver](#) en la seva crònica, s'hi exposaven, entre d'altres obres de **Marta Sibina** (Cafè amb llet) o d'**Itziar González**, que hi presenta el Mapa cartogràfic de la Revolta. L'artista **Núria Güell** hi exposava un document inèdit, la tesina d'un mosso d'Esquadra que dinamita la relació entre policia i democràcia. Sis anys després, l'article que li vam dedicar aleshores ha afluorat de manera espontània i s'ha compartit a les xarxes socials.

L'artista Núria Güell (Vidreres, 1981) va ser convidada a fer una obra per al Museu Joan Abelló de Mollet del Vallès. Va acceptar l'encàrrec i va proposar de fer una recerca artística sobre la formació pedagògica que reben els policies, atès que l'escola dels Mossos d'Esquadra està situada a Mollet. Va poder visitar les instal·lacions on es formen els Mossos, per bé que se li va vedar l'entrada a certes àrees de l'escola, com ara la biblioteca, zona reservada. Li va quedar la curiositat de saber què llegeixen els Mossos. Va ser a partir d'aquí que investigant va descobrir al web de www.recercat.cat la tesina final de màster d'un alt càrrec del cos policial, David Piqué, ideòleg dels protocols d'actuació dels antidisturbis, que actualment és comissari general de coordinació territorial dels Mossos a tot Catalunya. En aquest projecte, tutoritzat per Lola Vallès i titulat La síndrome de Sherwood, Piqué posa per escrit una sèrie d'estratègies policials per fer fora els manifestants antisistema del barri de Gràcia.

La investigació de Núria Güell va comptar amb la col·laboració d'Oriol Fontdevila, comissari d'exposicions, però després de vuit mesos de treball va quedar en no-res i no va arribar a exposar-se al Museu Joan Abelló de Mollet. Les pressions dels Mossos d'Esquadra ho van impedir i la tesina de David Piqué ja no és consultable a Recercat, perquè ha estat retirada del fons de tesis i tesines de Recercat. Us la podeu descarregar de la pàgina de La Directa, [aquí](#). Què explica La síndrome de Sherwood?

Un informe contra Robin Hood

A l seu informe, titulat La Síndrome de Sherwood, David Piqué fa un repàs a diferents models d'actuació policial en base als grans teòrics de la guerra. Des del xinès Sun Tzu (segle VI aC), que postulava la necessitat de guanyar sense combatre fins al samurai Miyamoto Musashi, nascut el 1581, que defensava que les tropes eren com espases, que estan fetes per a la guerra i que a l'enemic se l'ha d'exterminar. Piqué també fa un repàs de models més moderns, com ara von Clausewitz, per qui la millor estratègia era evitar l'enfrontament o la capacitat de defensa activa o violenta mitjançant la sorpresa. Piqué també recull l'exemple de Juli Cèsar, que a la guerra de les Gàl·lies va aplicar-se la màxima de 'Divideix i venceràs'.

Piqué analitza totes aquestes teories amb la intenció de valorar la seva utilitat en l'aplicació d'estratègies policials per combatre el fenomen okupa/antisistema. El seu projecte ha de tenir una aplicació concreta i basa el seu camp d'acció en el barri de Gràcia. En el cas del model Miyamoto Mushasi, el més violent de tots perquè es basa en l'aniquilació del rival, Piqué planteja un pla d'acció teòric en què es seria permissiu d'entrada amb el moviment antisistema perquè "com més forts es vegin, més valents se sentiran i més enfrontaments hi haurà, que és el que es busca. Si no hi ha enfrontaments no hi ha ferits ni detinguts. (...) L'actuació policial es retarda deliberadament fins que els danys produïts són socialment inacceptables". I paradoxalment acaba reconeixent: "Lamentablement aquesta tàctica no és exclusiva de règims totalitaris, també es dona amb massa freqüència en motes democràcies occidentals".

Un cop descrits aquests diferents models, Piqué culmina el projecte amb un pla d'acció per evitar l'ocupació d'habitatges en diferents fases: creació d'un clima contrari als okupes en l'opinió pública; generació de debat polític sobre l'ocupació d'habitatges; consolidar en l'opinió pública la percepció que el fenomen okupa i el vandalisme van de bracet. En una quarta fase, l'acció ha de consistir literalment en 'l'atac al cor de Sherwood i la detenció dels possibles Robin Hoods'. Segons Piqué, en aquesta acció "s'haurà de procurar la detenció selectiva dels líders per

imputar-los delictes comuns i evitar la condició de màrtir’.

En la seva exposició, Núria Güell no sosté que els Mossos siguin violents, ni afirma que l’informe de recerca de Piqué sigui l’expressió de la doctrina oficial del cos de policia. Ens trobem davant d’una tesina, que ha de ser llegida com el que és, un exercici acadèmic. Güell està més preocupada per la impossibilitat de treure aquest document a la llum i denuncia la censura amb què s’ha vetat el debat que volia suscitar al voltant de la relació entre policia i democràcia. Des de la central dels Mossos d’Esquadra se li va comunicar literalment que ‘l’art no podia fer judicis paral·lels sobre qüestions que s’estaven debatent al parlament’.

L’exposició de Güell, titulada ‘La síndrome de Sherwood 2’ consta de dos elements. Per una banda, la presentació nua del document de ‘La síndrome de Sherwood’, disponible en paper per tots aquells que vulguin endur-se’l. I per l’altra aquest vídeo que recull el discurs de Núria Güell durant la roda de premsa. En aquesta gravació, si us hi fixeu, Güell s’adreça als periodistes (la majoria de mitjans de premsa) amb uns termes suficientment prudents i elusius perquè la seva denúncia sigui digerible i al capdavant transmissible pels mitjans. L’art de Güell és comunicar la seva denúncia per tal que arribi al lector a través dels diaris sense que el periodista i el mitjà quedi exposat o en fals davant dels poders fàctics. Fixeu-vos que en lloc de dir que l’exposició va ser prohibida, diu que es va posposar. En lloc de denunciar la coacció de la direcció dels Mossos, parla de suggeriment... Quin ha estat el resultat d’aquesta estratègia de comunicació? Pas mal. La notícia de l’exposició ha estat publicada fins ara a [El PuntAvui](#) i a [l’Ara](#), però ha quedat confinada a les pàgines de cultura. Amb aquest article s’hi sumen també Núvol i Vilaweb. Güell també té constància que se n’ha fet crònica a El País, però de moment no ha estat publicada.

La Síndrome de Sherwood ha estat insòlitàment retirada del fons de Recercat, però ens preguntem si l’informe de David Piqué encara és consultable a la biblioteca dels Mossos o si és un document d’ús intern o lectura recomanada en els plans d’estudi de l’escola de policia. Al capdavant, què llegeixen els Mossos d’Esquadra? No ho sabem. Només podem esperar que La Síndrome de Sherwood sigui un document purament acadèmic, que no retardi ni un dia més l’esperada nova Aurora dels Mossos d’Esquadra.